

KADINLARIN PANTOLON GİYİNMELEİNE İLİŞKİN KİŞİLERİN DİNİ AÇIDAN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ¹

Gülşah POLAT² Halime YÜCEER ARSLAN³

ÖZ

Giyim olgusu geçmişten günümüze sosyolojik, politik, din, sanat, cinsiyet gibi birçok etkeni içinde barındırmıştır. Kişiler tercih ettikleri giysileri cinsiyetlerine, kimliklerine, toplumsal değerlerine, ekonomik güçlerine, dini görüşlerine ve daha sayabileceğimiz birçok etkeni göz önünde bulundurarak seçmişlerdir. Bilmelidir ki giysiler de bir iletişim aracıdır ve kişilerin kimliğini, cinsiyetini, dini görüşünü vb. karşılarındaki kişilere iletme de oldukça etkilidir. Kadın ve erkeklerin giyiminde en çok din olgusunun ve toplumsal baskının ön planda olduğu düşünülebilir. Çünkü birçok insan toplumun yönettiği kodlar ve dini inançlar doğrultusunda hayatını biçimlendirir ve giysilerine yansır. Özellikle günümüzde hem kadınların hem de erkeklerin kullandığı bir alt giysi türü olan pantolon geçmişte kadınlara dini açıdan ve daha birçok etkenden dolayı yasak iken, daha sonraları kadınlar tarafından kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu araştırmanın amacı günümüzde kadınların pantolon giyimine yönelik dini açıdan uygun bulunup bulunmadığı ve pantolonun hala bir erkek giysisi olarak algılanıp algılanmadığını tespit etmektir. Araştırma günümüzde kadınlar tarafından benimsenen pantolona dini etkinin ve kişilerin bu konuya yönelik olumlu ya da olumsuz görüşlerinin tespit edilmesi açısından önemlidir. Bu çalışmanın evrenini Ankara ili, örneklem grubunu ise Ankara ilinde çalışmaya katılmak isteyen ve random yöntemiyle seçilen 150 kadın ve 150 erkek oluşturmaktadır. Araştırma tarama modeli olup, ilgili kaynaklar tarandıktan sonra anket hazırlanmış ve anketlerden elde edilen veriler bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Bulgular iki cinsin görüşlerinin karşılaştırılması ile yorumlanmıştır. Sonuç olarak din olgusunun kadın pantolon giyimini dolaylı olarak etkilediği görülmüştür. Erkekler kadınlara göre kadınların pantolon giyimlerini dini açıdan uygun bulmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Pantolon, Din, Giyim, Toplum, Kadın Pantolonu.

PEOPLE'S VIEWS ON WOMEN WHO WEARS PANTS RELATED TO RELIGIOUS PERSPECTIVE

ABSTRACT

Clothing cases from the past to the present social, political, religious, artistic, has housed many factors such as sex. People prefer their clothes to gender, identities, social values, economic strength, religious views and more have chosen considering the many factors that we can count. We need to know the clothes is also a means of communication and the identity of the person, gender, religious beliefs, etc. transmission is also highly effective against their people. In most cases, the clothing of men and women religious and social oppression can be thought to be at the forefront. Because many people manage community life in accordance with the codes and religious beliefs are reflected in format and clothing. Especially nowadays used by both men and women, which is a sub-type of clothing women pants in the past in terms of religion and was banned due to many factors, and later became widespread use by women. The aim of this study of women today wear pants that are eligible for the religious aspects and pants still perceived as a men's clothing is to determine whether. Research currently adopted by women and people of religious influence trousers positive or negative opinion towards this issue is important for the detection of. The universe of this study Ankara, Ankara in the sample group wishing to participate in the study and randomly selected 150 women and 150 are men. The research model and the related resources and prepared a questionnaire after scanning the data obtained from questionnaires were evaluated in computer. Results were interpreted by comparing the views of the two sexes. As a result of the phenomenon of

¹ Yüksek Lisans Tezinden Derlenerek Makale Yapılmıştır.

²Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi, gpolat011990@hotmail.com

³ Yard. Doç. Dr. Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Moda Tasarımı Bölümü, yuceer@gmail.com

religion has been shown to indirectly affect women to wear pants. Women dress pants for men than women have approval from a religious point.

Key Words: Pants, Religion, Clothes, Society, Woman's Of Pants.

1. GİRİŞ

Giyim, geçmişte sadece dış etkilerden korunmak amacıyla düşünülürken, günümüzde inançlarımızı, toplumsal değerlerimizi, kimliğimizi yansıtmak için önemli bir iletişim kanalı olmuştur. Özellikle pantolon sıradan bir giysi türü gibi görünse de kadınların giyinip giyinmemesi konusunda en çok tartışılan giysi olmuş, dini açıdan önyargıyla bakılmış, tarih boyunca sadece erkek giysisi olarak toplum tarafından kodlanmıştır. Pantolon kelime anlamı olarak, belden başlayan genellikle ayak bileklerine kadar inen bir giysi türü olarak tanımlanmıştır”

(http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.548c6002c28bb0.35846291,04.03.2014).

Pantolonun kökeni Venediklerinin Aziz Pantaleone'ye duydukları sevgi ve saygının ifadesi olarak giydikleri dar ve uzun külotlara pantoloni adını vermelerine dayanmıştır. Fransa krallığında pantolon XVI. yüzyılda bir commedia dell'arte tipi aracılığıyla tanınmıştır. Pantolon uzun don giyen, çok özel kıyafetli zengin ve cimri ihtiyar rolünü oynamıştır. Mecazi anlamda pantolon “amacına ulaşmak için birçok kılığa giren ve her rolü oynayan birine denilmiştir.” İtalyan komedisinin bu tipi “pantolonade” (soytarılık) denen dans figürü ile tanınmıştır”(Bard, 2012, s. 8). Asyalı toplumlar arasında çok benimsenen boyu ayak bileklerinde biten, bacakları saran pantolonlar, Çinliler, Moğollar ve Persler özellikle de bu toplumların savaşçıları tarafından giyilmiştir. Perslerde hem erkek hem de kadın pantolon giymiştir. Persler ata bindikleri için pantolona değer vermişlerdir. Pantolon atlı Asyalı göçebe kadınların daha sonra Macarlar ve Osmanlı Türkleri yoluyla Modern Avrupa'ya tanıtılmıştır. Çin, Osmanlı devleti, Pakistan ve Hindistan'da da pantolon hem kadın hem erkek tarafından giyilmiştir. Sadece Avrupa kültüründe pantolonun giyilmesine erkekler izin vermemiştir. Batı Antik dünyada pantolona duyulan nefret uzun bir dönem sürmüştür. Uzun pantolon giyen insanlara “Kuzeyden gelen Barbarlar” olarak tanımlamışlardır. Ama M.S. I. yüzyılda Roma İmparatorluğu döneminde askerler soğuk yerleri fetih etmek için ve soğuktan korunmak için pantolon giymeye başlamışlardır”(“...”, *Pants On Women*, 2009).

“M.Ö. I. yüzyılda Rusya'da Baykal gölü kıyısında Urga'da ve Noyun Ulu'da Hunlara ait buluntularda insan başlıkları ve pantolonlar bulunmuştur. M.S. II. ve IV. yüzyılda ilk Hun Türklerine ait kadın ve erkek mumyalarının üzerinde ipek kumaşlar ve deri pantolonlar bulunmuştur”(Ayhan, 2013: 3). “Ancak Latin Avrupa'ya IV. yüzyılda gelen ve bazı kabileler tarafından sarılarak oluşturulan kıyafetler yerine kesilip, dikilmiş iki parça yeni bir giyim türünü bulmuşlardır. İlk pantolon, etek ve bir tür gömlek giysi türü Asya'dan Avrupa'ya geldiği düşünülmüştür” (Vassilev, 2004).

XVIII. yüzyıl sonunda, uzun zamandan beri giyildiği bilinen pantolon “bir kıyafetin külotları ve çorapları” olarak tanıtılmıştır. 1790'da Marat “altı olmayan uzun bir külot”tan söz etmiştir. Gerçekten de ortaçağın sonundan başlayarak erkekler bel hizasından dizlere kadar inen külotlar giymişlerdir. Orta çağın sonunda kısa pantolonların boyları sabitlenmiş ve külot boyuna yaklaşmıştır. Modaya ve dış etkilere bağlı olan külot sık sık biçim değiştirmiş: esnek,

bol ya da dar, açık ya da başka bir giysinin altında yer almıştır. Dolayısıyla pantolonun kökenleri belirli koşullarda oluşan geniş bir yelpazeye sahip olmuştur (Bard, 2012: 8).

“Pantolon ne yazık ki bazı kültürlerde din açısından kadın için kabul görmemiştir. Bazı dini gruplar kadınların pantolon giymelerini kısıtlamıştır. Pantolon giyen kadınlara taciz yapılmış ve eleştirilmiştir” (Yashfeh: 2). “Pantolon erkek geleneksel giysisi, etek ise kadın geleneksel giysisi olarak kabul edilmiştir” (Acheson, 2012).

“Kilisenin ve dini kesimlerin aksine İngiltere kraliçesi Victoria, kendi dönemini toplumsal beklentilere göre yönetmiştir. Victoria İngiltere’inde genç kadın işçiler etek altında pantolon giymişlerdir. 1800’lerin ortasında bir grup kadın özgürlük için kadın hareketi başlatmıştır. Feministler için öncülük elbise reformu hareketi olmuştur. İş yerinde kadınlar için yeni bir elbise stili aranmıştır. Elizabeth Smith Miller ayak bileklerinde toplanan, kabarık pantolon tasarlamıştır. Kısa elbise ile giyilen Amelia Gaf tarafından ünlü yapılan bu “olgunlaşanlar” tarzı medyanın dikkatini çekmiştir. 19.yüzyıl sonunda kadın, bisiklet sürme ve diğer spor dalları için toplumda pantolonla görünmeye başlanmıştır” (<http://hubpages.com/hub/A-History-of-Trousers-and-Pants-in-Western-Culture>, 02.01.2014).

1.1. Batıda Kadın Pantolonuna Dini Faktörün Etkisi

“Giyimi etkileyen faktörlerden birisi de dindir. Tarihi ve sosyal varlık alanı içerisinde dinin rolü inkâr edilemez Emile Durkheim’a göre bütün toplumsal kurumlar dinden çıkmıştır. Bu nedenle toplum hayatını düzenleyen esaslar içerisinde din kurallarının toplamı, bugün bile oldukça fazladır. Her din kendine özgü belirlemiş olduğu yasalar bütünlüğü çerçevesinde, kişileri hatta toplumu bile yönlendirir, biçimlendirir” (Abalı, 2009: 43).

“Yahudilikte kadınlar erkek giysisi giymemelidir. Çünkü RAB bu gibi şeyleri yapanlardan tiksinimektedir” (Abalı, 2009: 47). “İsraillerde kadınların pantolon giyinmesi günah sayılmıştır. Pantolon giyen Yahudi kadınlara tacizler yapıldığı söylenmiş, en azından pantolon giyen kadın üzerine dize kadar etek giymesi gerekli görülmüştür” (Acheson, 2012: 9).

“Hıristiyanların kutsal kitabı İncil’de giyim kuşam ile ilgili olarak en başta gelen kural, kılık kıyafetle ilgili olarak ayırım yapılmaması gerektiğidir. Petrus, birinci mektubunda kadınlara hitaben şöyle demektedir: Ey Kadınlar! Saç örgüleriyle, altınlarla, incilerle ya da pahalı giysilerle değil, sade giyimle, edeple ve ölçülü tutumla, Tanrı yolunda yürüdüklerini ileri süren kadınlara yaraşır biçimde iyi işlerle süslenmelerini isterim” (Abalı, 2012: 52, 53, 54). İncil’de kadınların erkekler gibi giyinmesi ya da kadınların pantolon giyimine ilişkin Tevrat’ta bulunan bir bilgi bulunmamaktadır.

ABD’de dinsel bağlam çok özgündür. Günah korkusu ve bireysel mutluluk arayışı revivals insiyatiflerine ilgi duyan orta sınıfların takıntısıdır. Health Reform Movement hastalıkları önlemek için Tanrının istediği doğal yasalara dönülmesi ister. Kadın hakları bildirisine göre bütün erkekler ve kadınlar Tanrı tarafından devredilmeyen bazı haklarla donatılmıştır. Bu haklar arasında yaşam, özgürlük ve mutluluk arayışı vardır. Giysi reformcuları dinsel alternatif ve hijyenist hareketle uyum içindedirler. Cemaat kadınları dizlerine kadar gelen manto ve bir pantolon giyebilmişlerdir (Bard, 2012: 93, 94).

“Fransa, İngiltere ve diğer Avrupa toplumundaki yapısal dönüşümde hiç kuşkusuz çok çalışma, ağırbaşlılık, tutumluluk ve kişisel ekonomik ilerleme gibi Protestan ağırlıklı değerler

ağır basmaktaydı. Belki de erkekler ve kadınların birbirinden o kadar ayrı giyinmesinin altında, bu ahlaki tutumları yansıtmaya isteği vardır” (Davis, 1997: 49).

Eski Ahit’te (Tevrat), geçen bu ayet Hıristiyanlar tarafından çok tartışılmaktadır: “erkekler kadın giysisi, kadınlar da erkek giysileri giymemelidir, çünkü RAB bunu yapanlardan tiksinecektir. Onlar iğrençtir” (Chamberlin: 1). Hıristiyanlarda çok dindar olan kesim kadınların pantolon giyinmesi uygun görmezken, bazıları kadınların rahat olmaları ve çalışırken, spor yaparken pantolon giymeleri gerektiğini düşünmektedirler.

1.2. Türkiye’de Kadın Pantolonuna Dini Faktörün Etkisi

“İbn Abbas(radiyallahu anh) anlatıyor; ‘Resulullah (sallallahu aleyhi ve selem), kadınlara benzeyen erkeklere ve erkeklere benzeyen kadınlara lanet etmişlerdir. Hadis-i şerifte kastedilen anlam şudur; kadınlara özgü kılık, kıyafet ve süslenmelerde erkeklerin, kadınlara benzemeleri caiz değildir. Her iki cinsin birbirlerine benzemelerinin yasaklanmasındaki ölçü, erkeklere ve kadınlara özgü şeylerle alakalıdır” (El-Mısri, 2012: 19, 20).

Diğer cinsiyetin giysisini kullanmama ile ilgili çokça tartışılan konu, kadının pantolon giyinip giyinmemesidir. Bunun bir erkek giysisi olduğu dolayısıyla giyilmemesi gerektiğini söyleyenler yanında; önemli olanın pantolon veya etek giymenin değil, kadının çekici organlarının kapatması olduğu, organı belli etmeyecek bollukta pantolonun giyilmesinde sakınca olmadığı, pantolonun yukarı kısmının dar olması nedeniyle vücudun hatlarını belli eden kısmı örtmek üzere başka bir şey daha giymekte serbest olduğunu savunanlar da bulunmaktadır (Abalı, 2009: 81).

“24 Temmuz 2001 tarihli Yeni Şafak gazetesinin ilk sayfasında “İslam dinine uygun olarak giyinmiş kızlar özellikle bol pantolon tercih edilmiş, Türkiye ve Avrupa’da yaz modasının öncülüğünü yapıyor” diye belirtmiştir” (Hızal, 2003: 80). Tüm bu dini yorumlara rağmen günümüzde de çoğu kadın pantolonu elbise ve etekten daha çok tercih etmektedir. Bunun en önemli nedeni şüphesiz rahat ve pratik olmasıdır.

2. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma kapsamında örneklem grubuna uygulanan anket formundan elde edilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 1: Kadınların Dini Açından Bol Ve Dökümlü Pantolon Giymeleri Daha Uygun Durum Bağımlı Değişkeni İle Cinsiyet Bağımsız Değişkeni Arasındaki Çapraz Tablo Ve Ki-Kare

Cinsiyet	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum	Toplam	Ki- kare	P
Kadın Sayı	29	35	22	31	33	150	7,337	,119
%	19,3%	23,3%	14,7%	20,7%	22,0%	100,0%		
Erkek Sayı	22	25	18	33	52	150		
%	14,7%	16,7%	12,0%	22,0%	34,7%	100,0%		
Toplam Sayı	51	60	40	64	85	300		
%	17,0%	20,0%	13,3%	21,3%	28,3%	100,0%		

*p>,05

Tablo 1 incelendiğinde yapılan kay kare (ki kare – chisquare) çözümlemesine göre kadınlarla erkeklerin görüşleri arasında anlamlı farklılık belirlenmemiş olduğu söylenebilir. ($X^2= 7,337$; $p=0,119 >,05$). Buna göre erkeklerin çoğunluğunu oluşturan %34,7'lik kesim bu görüşe kesinlikle katıldıklarını belirtirken, kadınların %23,3'ü katılmadıklarını belirtmişlerdir. Genel olarak bir değerlendirme yapmak gerekirse kadınların dini açıdan bol ve dökümlü pantolon giymesi daha uygundur ifadesi erkekler tarafından daha fazla benimsenmiştir.

Tablo 2: Kadınlara Tanınan Pantolon Özgürlüğü İle Birlikte Kadınların Pantolon Giymeleri Üzerinde Ailelerin Dini Baskılarını Azalttı Bağımlı Değişkeni İle Cinsiyet Bağımsız Değişkeni Arasındaki Çapraz Tablo Ve Ki-Kare

Cinsiyet	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum	Toplam	Ki- kare	P
Kadın sayı	6	24	52	49	19	150	7,996	,092
%	4,0%	16,0%	34,7%	32,7%	12,7%	100,0%		
Erkek sayı	14	30	42	37	27	150		
%	9,3%	20,0%	28,0%	24,7%	18,0%	100,0%		
Toplam sayı	20	54	94	86	46	300		
%	6,7%	18,0%	31,3%	28,7%	15,3%	100,0%		

*p>,05

Yapılan kay kare (ki kare – chisquare) çözümlemesine göre kadınlarla erkeklerin görüşleri arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir. ($X^2= 7,996$; $p0,092 >,05$). Buna göre erkeklerin çoğunluğunu oluşturan %28,0'lık kesim bu görüşe kararsız olduklarını belirtirken, kadınların %34,7'si de kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Genel olarak bir değerlendirme yapmak gerekirse kadınlara tanınan pantolon özgürlüğü ile birlikte dini nedenli kadınların pantolon giymesi üzerinde aile baskısını azalttı ifadesine hem kadınlar hem erkekler yaklaşık oranda kararsız kalmışlardır. Bu durumda cinsiyetin etkili olmadığı söylenebilir.

Tablo 3: Kadınların Pantolon Giymelerinin Yaygınlaşması İle Dini Çevrenin Pantolon Giyimine İlişkin Önyargılarını Azalttı Bağımlı Değişkeni İle Cinsiyet Bağımsız Değişkeni Arasındaki Çapraz Tablo Ve Ki-Kare

Cinsiyet	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum	Toplam	Ki- kare	P
Kadın sayı	6	27	43	49	25	150	13,09	,001*
%	4,0%	18,0%	28,7%	32,7%	16,7%	100,0%		
Erkek sayı	24	28	41	37	20	150		
%	16,0%	18,7%	27,3%	24,7%	13,3%	100,0%		
Toplam sayı	30	55	84	86	45	300		
%	10,0%	18,3%	28,0%	28,7%	15,0%	100,0%		

*p<,05

Tablo 3 incelendiğinde yapılan kay kare (ki kare – chisquare) çözümlemesine göre kadınlarla erkeklerin görüşleri arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. ($X^2= 13,906$; $p0,001 < ,05$). Buna göre erkeklerin çoğunluğunu oluşturan %27,3'lük kesim bu görüşe kararsız olduklarını belirtirken, kadınların %32,7'si katıldıklarını belirtmişlerdir. Sonuçlara göre bir değerlendirme yapmak gerekirse kadınların pantolon giymelerinin yaygınlaşması ile dini çevrenin pantolon giyimine ilişkin önyargılarını azalttı ifadesi kadınlar tarafından daha fazla benimsenmiştir. Bu durumda oranlar incelendiğinde erkek ve kadın düşüncelerinin farklı olduğu ve cinsiyetin, kadınların pantolon giymeleri ile dini çevrenin pantolon giyimine ilişkin önyargılarını azalttı ifadesini etkilediğini söylenebilir.

Tablo 4: Kadınların Pantolon Giymeleri Karşı Cinsi Etkiler Düşüncesi Kadınların Pantolon Giymelerinin Yaygınlaşması İle Azaldı Bağımlı Değişkeni İle Cinsiyet Bağımsız Değişkeni Arasındaki Çapraz Tablo Ve Ki-Kare

Cinsiyet	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum	Toplam	Ki- kare	P
Kadın sayı	7	31	23	56	33	150	12,927	,012
%	4,7%	20,7%	15,3%	37,3%	22,0%	100,0%		
Erkek sayı	24	37	21	45	23	150		
%	16,0%	24,7%	14,0%	30,0%	15,3%	100,0%		
Toplam sayı	31	68	44	101	56	300		
%	10,3%	22,7%	14,7%	33,7%	18,7%	100,0%		

*p>,05

Yapılan kay kare (ki kare – chisquare) çözümlemesine göre kadınlarla erkeklerin görüşleri arasında anlamlı farklılık belirlenmediği söylenebilir ($X^2= 12,927$; $p=0,012 > ,05$). Buna göre erkeklerin çoğunluğunu oluşturan %30,0'luk kesim bu görüşe katıldıklarını, kadınların da %37,3'ü katıldıklarını belirtmişlerdir. Oranlar incelendiğinde hem kadınların hem de erkeklerin benzer düşündükleri sonucuna varılabilir. Genel olarak bir değerlendirme yapmak gerekirse kadınların pantolon giymeleri karşı cinsi etkiler ifadesine kadınlar ve erkeklerin kararsız olduklarını söylenebilir.

Tablo 5: Dini İnanç Kadınların Pantolon Giyinmelerine Engel Değildir Bağımlı Değişkeni İle Cinsiyet Bağımsız Değişkeni Arasındaki Çapraz Tablo Ve Ki-Kare

Cinsiyet	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum	Toplam	Ki- kare	P
Kadın sayı	7	9	16	52	66	150	19,454	,001*
%	4,7%	6,0%	10,7%	34,7%	44,0%	100,0%		
Erkek sayı	23	19	24	38	46	150		
%	15,3%	12,7%	16,0%	25,3%	30,7%	100,0%		
Toplam sayı	30	28	40	90	112	300		
%	10,0%	9,3%	13,3%	30,0%	37,3%	100,0%		

*p<,05

Yapılan kay kare (ki kare – chisquare) çözümlemesine göre kadınlarla erkeklerin görüşleri arasında anlamlı farklılık belirlendiği söylenebilir. ($X^2= 19,454$; $p=0,001 < ,05$). Buna göre erkeklerin çoğunluğunu oluşturan %30,7'lik kesim bu görüşe kesinlikle katıldıklarını belirtirken; kadınların da %44,0'ı kesinlikle katıldıklarını belirtmişlerdir. Genel olarak bir değerlendirme yapmak gerekirse dini inanç kadınların pantolon giyinmelerine engel değildir ifadesi kadınlar tarafından daha fazla benimsenmiştir. Bu durumda cinsiyetin yukarıdaki ifade üzerinde etkili olduğu ve bununda oranlar incelendiğinde anlamlı bulunduğu söylenebilir.

3. SONUÇ

Pantolon özgürlüğü kadınların dini açıdan bol ve dökümlü pantolon giymesi daha uygundur ifadesi erkekler tarafından daha fazla benimsenmiştir. Kadınlara tanınan pantolon özgürlüğü ile birlikte dini nedenli kadınların pantolon giymesi üzerinde aile baskısını azalttı ifadesine hem kadınlar hem erkekler yaklaşık oranda kararsız kaldıkları ortaya çıkmıştır. Bu durumda cinsiyetin etkili olmadığı söylenebilir. Kadınların pantolon giymelerinin yaygınlaşması ile dini çevrenin pantolon giyimine ilişkin önyargılarını azalttı ifadesi kadınlar tarafından daha fazla benimsenmiştir. Bu durumda oranlar incelendiğinde erkek ve kadın düşüncelerinin farklı olduğu ve cinsiyetin, kadınların pantolon giymeleri ile dini çevrenin pantolon giyimine ilişkin önyargılarını azalttı ifadesini etkilediğini söyleyebiliriz. Kadınların pantolon giymeleri karşı cinsi etkiler ifadesine kadınlar ve erkeklerin kararsız olduklarını söyleyebiliriz. Dini inanç kadınların pantolon giyinmelerine engel değildir ifadesi kadınlar tarafından daha fazla benimsenmiştir. Bu durumda cinsiyetin yukarıdaki ifade üzerinde etkili olduğu söylenebilir.

Genel bir değerlendirme yaparsak; kadınlar, pantolon giyimini dini açıdan uygun bulmuştur. Kadınların bu konuda olumlu görüşlere sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Erkekler ise dini etkinin kadınların pantolon giyimini etkilediği görüşünü sonuçlara yansıtmıştır. Bu durumda erkeklerin kadınların pantolon giyinmelerine dini açıdan olumlu bakmadıkları söylenebilir.

Erkek egemen bir toplumda yaşanıldığı göz önünde bulundurulursa, kadınların pantolon giyimlerinde kendi eşlerinin dini açıdan baskı kurabilecekleri de düşünülebilir. Erkekler de toplumun üyeleri olduğundan kadınların pantolon giyimi üzerinde toplumun dini baskısı da yadsınamaz bir diğer gerçektir.

Araştırma sadece Ankara ilinde 150 kadın ve 150 erkek olmak üzere toplam 300 kişiye yapılmıştır. Diğer şehirlerde yaşayan kişilerin de görüşleri alınarak bir karşılaştırmaya gidilebilir. Çalışmada sadece cinsiyetlerin dini görüşleri karşılaştırılmıştır. Kişilerin demografik, eğitim, gelir durumuna ve diğer özelliklerine göre de dini açıdan görüşleri karşılaştırılabilir. Araştırma sonuçları doğrultusunda ise toplumun dini yargılarının kadınların giyimlerine yönelik baskılarını azaltmak üzere sosyologlar ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bu konuda çalışmalar yapabilir. Özellikle pantolon dini açıdan tartışılan bir konu iken bu konuda kadınlar üzerinde kurulan baskılar giderilmelidir. Bu çalışmada sadece tartışıldığı ve yasaklamaların yapıldığı kadın pantolonuna yönelik araştırmalar yapılmıştır. Kadınların diğer giyim eşyalarına da gelen yasaklamalar incelenmeli ve bu konuda çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

Abalı, N. (2009). *Geleneksellik ve Modernizm Açısından Kılık Kıyafet*, İstanbul, İlke Yayıncılık

Acheson, L. ve J. (2012). *Does Yahweh Forbid Women to Wear Trousers?*

Bard, C. (2012). *Pantolonun Politik Tarihi*, (İ. Yerguz, Çev.). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Chamberlin, K. (2009). *Hıristiyan Kadınlar Pantolon Giymeli midir?* Web: <http://www.remnantment.com/subpages/ChristianWomenPants.htm> (Son erişim tarihi: 04.03.2014)

Davis, F. (1997). *Moda Kültür ve Kimlik*, (Ö. Arıkan, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Hızal, S. (2003). Bir iletişim Biçimi Olarak Moda: "Modusunun Sınırları, *iletişim Araştırmaları 1*(1), 65-86

El- Mısri, Malik, E. (2012). Hanımlar için Kıyafet- Ziyet, Nişan-Evlilik, Talak/Boşanma ve Hükümleri, İstanbul, Kilim Matbaacılık

Yashfeh, S., D. ("..."), *Clothes - Wear ing o f Pants - Breeches, Worn by Both Men and Women in the History o f Fashion, Trees Of Olive*, Sayı 28

Vassilev, A. (2004). *Avrupa Modasının Üç Yüzyıl-Sabancı Müzesi Sergi Katoloğu*, İstanbul "...", (2009). *Pants On Women*

İnternet Kaynakları

"Pantolon, Çakşır, Konsept ve Kuşak Tanımları"
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.548c6002c28bb0.35846291 (Son erişim tarihi: 04.03.2014)

"A History of Trousers and Pans in Western Culture Konusu"
<http://hubpages.com/hub/A-History-of-Trousers-and-Pants-in-Western-Culture> (Son erişim tarihi: 02.01.2014)